

let om, hvorvidt bortfragteren har pligt til at anløbe lastehavnen ved trafikophobningen. I praksis har udtrykket »liner terms« af og til været anvendt som betegnelse for nærmere anførte vilkår under stykgodstransport. Udkastets udfyldende regler regulerer ikke fortolkningen af sådanne klausuler.

Hvis der i befragtningsaftalen er fastsat en samlet tid for lastning og losning, kan der efter den gældende sølovs § 87, stk. 1, ikke bruges mere tid til lastning, end at en rimelig del bliver tilbage til losning. Bortfragteren kan ikke påberåbe overfor eventuelle konnossementserhververe, at der er brugt for lang tid til lastningen, medmindre tiden er angivet i konnossementet, jf. den gældende sølovs § 160, stk. 2, andet punktum. I praksis angives imidlertid sjældent laste- og lossetid under ét, og hvis det er gjort, opstår der ofte uenighed om den tid, der er tilbage til losning, udgør en »rimelig del« af den samlede tid. Den nuværende regulering er uheldig, og udkastets § 322, stk. 3, fastsætter derfor, at liggetiden ikke udløber, før den samlede tid er udløbet. Udkastet medfører, at bortfrakteren overfor eventuelle konnossementserhververe kan påberåbe, at hele den samlede liggetid blev brugt op i lastehavnen, selvom der ikke er gjort anmærkning om det i konnossementet, cf. den gældende sølovs § 160, stk. 2, andet punktum. Reglen medfører endvidere, at bortfrakteren først kan kræve godtgørelse for overliggetid, jf. § 326, når den samlede tid er opbrugt, jf. den gældende sølovs § 87, stk. 2. Er den samlede tid brugt op i lastehavnen, vil hele losningen skulle foregå »på overliggetid«, som bortfrakteren vil kunne kræve overliggetidsgodtgørelse for af modtageren, jf. § 334, jf. § 326. - Krav på overliggetidsgodtgørelse fra lastehavn kan som udgangspunkt hverken efter udkastet eller den gældende sølov gøres gældende overfor en konnossementserhverver, medmindre kravet er ført på konnossementet, jf. udkastets § 316, stk. 2, jf. § 299, stk. 2, andet punktum, og den gældende sølovs § 160, stk. 2, første punktum.

Reglerne i stk. 4 om liggetidens beregning har betydning på flere måder: For det første vil reglerne komme udfyldende til anvendelse, når liggetiden er angivet i aftalen. For det an-

det vil reglerne regulere beregningen af liggetid, som udledes af klausulerne nævnt i stk. 2. For det tredje må der tages hensyn til reglerne ved anvendelsen af § 322, stk. 1, når liggetidens længde undtagelsesvis i det hele taget ikke er berørt i befragtningsaftalen. Efter stk. 4, *første punktum* beregnes liggetiden i arbejdsdage og arbejdstimer. Dette svarer til den gældende sølovs § 81, stk. 3. I *andet og tredje punktum* uddybes bestemmelsen i første punktum.

Til § 323. Liggetidens begyndelse

§ 323 svarer til den gældende sølovs § 82.

I *stk. 1* opstilles betingelserne for, at liggetiden kan begynde at løbe. For *det første* må skibet være kommet på lastepladsen. Det er ikke tilstrækkeligt, at skibet er kommet til lastehavnen, men undtagelser fra dette kan følge af § 324. For *det andet* må skibet være klart til at tage last ind. Hvad som ligger i kravet om »lasteklarhed« vil variere. Typisk gælder, at alle lastrum, som skal bruges, må være tømt for indgående last og rengjort. Eventuel indretning af rummene må også være i orden. De lasteindretninger, det efter aftalen kan kræves, at skibet er udrustet med, må være på plads og i funktionsdygtig stand. Kan skibet ikke modtage last, før eventuelle formaliteter er ordnet, er det ikke lasteklar, før dette er i orden. For at liggetiden skal begynde at løbe, må bortfrakteren for *det tredje* have givet melding om, at skibet er lasteklar på lastepladsen.

Bestemmelsen i *stk. 2, første punktum* om forhåndsmelding er i overensstemmelse med den gældende sølovs § 82, stk. 1, andet punktum. Hvad der ligger i kravet om, at skibet er kommet frem til »lastehavnen«, beror på, hvordan lastehavnen er angivet i befragtningsaftalen, jf. Johs. Jantzen: Håndbok i Godsbefordring til Sjøen, Fabritius & Sønners forlag, Oslo 1951, 2 utg. ved Nils Dybwad, s. 89.

Bortfrakterens adgang til at melde skibet lasteklar, før det er kommet frem til lastepladsen, har betydning i forhold til reglerne i stk. 4 om, fra hvilket tidspunkt liggetiden begynder at løbe. Anløber skibet lastehavnen f.eks. to timer før kontortidens ophør, og det ikke vil kunne ligge til på lastepladsen før om fire timer, kan bortfrakteren alligevel melde skibet